STIFTELSEN ANSVAR FÖR FRAMTIDEN

ANKOM
2009 -11- 02
2006-034

Projektredovisning

Projektets diarienummer, namn och omfattning i tid

2006-034 NoA - No Alcohol, 2007-09-01 till 2009-10-29

Organisation och organisationsnummer

equmenia, 802440-8117 (Ursprunglig ansökan lämnades in av Svenska Missionskyrkans Ungdom 802006-8048. Med anledning av att SMU från och med 2009-09-01 ingår i riksfederationen equmenia bad SMU stiftelsen om tillstånd att föra över projektet till equmenia, vilket stiftelsen också skriftligt beviljat.)

Projektets syfte och mål samt eventuella förändringar i förhållande till projektansökan

Syftet är att tydliggöra SMU som en alkoholfri zon.

De mål som angavs i projektansökan är
1. att göra en översyn av befintliga utbildningsmaterial som används inom organisationen
- så att de är uppdaterade med forskning på området
- så att de är heltäckande inom sina respektive sammanhang
2. Att inventera vilka SMU-föreningar som saknar förankrad alkoholpolicy.
3. Att ta fram och sprida koncept för att arbeta genomgripande med lokal alkoholpolicy.
4. Att göra en landsomfattande kampanj för att tydliggöra SMU som alkoholfri zon.

Det certifieringsmaterial som var tänkt att användas för att markera SMU som alkoholfri zon har uteblivit, eftersom föreningarna inte varit särskilt intresserade av den delen.

De ovan nämnda målen har därutöver konkretiserats under projektets gång, vilket framgår av projektredovisningen, kapitlet Projektets syfte. De förändringar som gjorts i denna konkretiserade modell är att vi minskade omfattningen från 100 till 50 föreningar, eftersom vi fick hälften av den summa vi sökte och därmed blev tvungna att anpassa verksamheten.

Tänkta aktiviteter (kopiera texten från projektansökan)

* att göra en översyn av de befintliga utbildningsmaterial om alkohol som används i ledarutbildningar mm

* att tillsammans med NSF, Bilda och eventuellt folkhögskolorna arbeta fram ett koncept för policyarbete.

* att i samverkan med Bilda och NSF anordna regionala samlingar tillsammans med distrikten inom Svenska Missionskyrkan och SMU för att ge lokalföreningarna verktyg att reflektera konstruktivt om alkoholfrågor och ta fram lokal alkoholpolicy.

* att ta fram och sprida kampanj- och informationsmaterial till organisationen som helhet.

Vilka aktiviteter har genomförts?

* Utbildningskoordinatorn har gått igenom de största utbildningsmaterialen och uppdaterat/kompletterat dem med information och metoder som tagits fram i arbetet med NoA.

* Ett material för bearbetning av alkoholfrågor och stöd för att formulera en policy har tagits fram, med stöd av en referensgrupp där NSF och IOGT-NTO deltagit. Materialet har uppdaterats, reviderats och utvidgats ytterligare under projektets gång, bland annat med syfte att göra det mer självinstruerande.

* Drygt 70 personer har utbildats som processledare för NoA-konceptet.

* Alla SMU-föreningar som saknar alkoholpolicy har fått erbjudande om att delta i regionala samlingar för ledare och anställda, de föreningar som hört av sig har också fått hjälp att arbeta med frågan.

* Ett informationsmaterial för att tydliggöra att lokalföreningens lokaler är en alkoholfri zon har tagits fram.

* En tävling/jippo kring alkoholfrågorna genomfördes på equmenias riksstämma 2008 för att aktualisera frågorna bland riksstämmoombud och representanter för lokalföreningarna.

* Södra Vätterbygdens Folkhögskola (SVF) har varit samarbetspartner vid utbildningar och många elever på bibellinjen på SVF har genomgått utbildningen. Den största NoA-utbildningen för 25 deltagare från SVF finansierades till viss del av Hela Människan i Östergötland, vilka också varit en god samarbetspartner.

* En alkoholpolicy har antagits för equmenia, där lokalföreningarna inom SMU men också Svenska Baptisternas Ungdomsförbund och Metodistkyrkans Ungdomsförbund uppmanats att formulera lokala alkoholdokument.

Förväntat resultat (kopiera texten från projektansökan)

* En majoritet av alla SMU-föreningar har arbetat fram en aktuell alkoholpolicy som är förankrad i ledargruppen.

* SMU har tillsammans med NSF och Bilda uppdaterat och kompletterat utbildningsmaterial som bygger på senaste forskningen kring fungerande preventiva åtgärder för ungdomars alkoholbruk.

* Tillsammans med Bildas regioner arrangeras kurser, samt ledargrupper arbetar vidare med alkoholfrågan i studiecirkelform i samverkan med Bildas regioner.

* Majoriteten av SMU:s ledare har reflekterat över sitt förhållningssätt till alkohol. De känner sig trygga i sitt ställningstagande till alkohol och i vägledningen av deltagare.

* Informationskampanjen om SMU som en alkoholfri zon har fått stort genomslag i hela organisationen. När man kommer in på en SMU-gård syns det att detta är en alkoholfri zon.

Vilka resultat har uppnåtts?

* En mindre del av SMU-föreningarna har arbetat fram en aktuell alkoholpolicy som är förankrad i ledargruppen. En orsak är att processen verkar ta betydligt mer tid i lokalföreningen från det att en processledare utbildats till det att en policy antas. Se bifogad projektrapport för ytterligare kommentarer.

* SMU har tillsammans med NSF uppdaterat och kompletterat utbildningsmaterial som bygger på senaste forskningen kring fungerande preventiva åtgärder för ungdomars alkoholbruk.

* Ett antal kurser har arrangerats, men Bildas roll har inte blivit den planerade. equmenia har istället funnit goda samarbeten med Södra Vätterbygdens Folkhögskola och Hela Människan Östra Götaland

* En mindre del av SMU:s ledare har reflekterat över sitt förhållningssätt till alkohol. Se första punkten.

* Informationskampanjen om SMU som en alkoholfri zon har väckts på ett bra sätt i organisationen, med genomslag på såväl riksstämmor som i den nationella medlemstidningen.

För en fördjupad redovisning av resultaten hänvisas till den särskilda projektredovisningens kapitel Måluppfyllelse. En central del - som dock inte finns i de förväntade resultaten ovan - är att arbetet kunnat integreras i equmenias långsiktiga verksamhet genom dels ett självinstruerande material och dels en klar alkoholpolicy för hela organisationen.

Vad kunde inte genomföras?

Samverkan med Bilda har inte kunnat genomföras på det sätt som var planerat, det är inte fullt utrett varför då båda parter i övrigt har goda relationer.

Intresset från föreningarna har varit betydligt mindre än väntat, vilket har gjort det svårt att nå ut till det antal föreningar som vi hade hoppats nå. Det har också tagit betydligt längre tid från att en processledare utvecklas till att en policy fastställs i föreningen, vilket har gjort det svårare att inom projekttiden se exakt antal policybeslut.

Föreningarna har inte alls varit intresserade av det certifieringsmaterial vi tagit fram.

Vilka är de positiva erfarenheterna?

Att konceptet fungerar så bra i de föreningar som genomfört NoA-samlingar. Det blir verkligen ett bra och respektfyllt samtal även när människorna som är med på samlingen har helt olika förhållningssätt till alkohol.

Vilka är de negativa erfarenheterna?

Att det var så svårt att få föreningarna att använda konceptet, trots att det fungerar så bra och är avgiftsfritt för föreningen att använda. En viktig bas för projektet har varit att kommunerna skulle börja kräva alkoholpolicy av föreningarna, men så har inte skett ännu. Här har vi alltså hamnat fel i tid jämfört med den politiska processen.

Övrig information

En projektredovisning har tagits fram, vilken ger möjlighet för stiftelsen att ta del av ytterligare information om projektet.

Då aktiviteten från föreningarna varit lägre än väntat har inte hela den anslagna summan använts. Återstoden av bidraget (163 277,06 kr) återbetalas självklart på anmodan från Stiftelsen. Vi noterar också att i den ekonomiska redogörelsen särskiljs en post för aktiviteter. Då det skiljer sig från den ursprungliga ansökan har merparten av aktiviteter antingen hanterats som personalkostnad eller under raden Övrigt.

Ekonomisk redovisning (Vänligen specificera)

Kan även skrivas ut och fyllas i för hand

Tidsperiod för vilken redovisningen sker

2007-09-01 till 2009-10-29

Inkomster

	Utfall	Budget enl. projektansökan
Ansökt bidrag Stiftelsen Ansvar för Framtiden	136722,94	300000,00
Bidrag från andra (förvaltningar/nämnder, myndigheter e t c)	7200,00	0,00
Egen ekonomisk insats	25000,00	25000,00
Annan finansiering	2500,00	25000,00
Inkomster totalt	171422.94	350000

Utgifter

Direkta projektkostnader		
Aktiviteter	Fanns ej i ansökan	
Material	11838,00	88000,00
Personal	112671,15	200000,00
Övrigt	39913,79	55000,00

Administration	7000,00	7000,00
Utgifter totalt	171422.94	350000

Resultat + / –	0	0

Redovisningen upprättad

Ort och datum
Stockholm, den 30 oktober 2009

Projektansvarig

Namnteckning
Namnförtydligande Ove Sommar avslutade sin tjänst per 30 september 2009.
Organisation equmenia
Adress Box 6302
Postadress och land 113 81 Stockholm, Sverige
Telefon och fax inklusive landskod 08 - 545 915 30 (vxl)
E-mail info@equmenia.se

Firmatecknare

Namnteckning
Namnförtydligande Ola J Hedin, ekonomiansvarig
Organisation equmenia
Adress Box 6302
Postadress och land 113 81 Stockholm, Sverige
Telefon och fax inklusive landskod 08 - 545 915 34, 0706 - 81 58 96
E-mail ola.j.hedin@equmenia.se

Stiftelsen Ansvar för Framtidens anteckningar

För Stiftelsen Ansvar för Framtiden

Datum
Namnteckning
Namnförtydligande

NoA

No Alcohol

...eller en öl efter ledarsamlingen?

SLUTRAPPORT

Ove Sommar
Utvecklingskoordinator

2009-09-24

equmenia
MKU • SBUF • SMU

Inledning 3
Bakgrund 3
Projektets syfte 3
Inriktningsmål 4
Resultatmål 4
Målgrupper 4
Arbetssätt 5
Reflektions- och policyarbete 5
Certifieringen av lokaler och verksamhet 5
Uppdatering av utbildningsmaterial 5
Samarbetspartners 5
Projektorganisation 6
Utvärdering och dokumentation 6
Riskanalys 6
Storleksanpassning 6
Lokal förankring 6
Konkurrens om strategiska datum 6
Samarbetspartners 7
Måluppfyllelse 7
Resultatmål 7
Ytterligare påverkan 8
Hur projektets intention kan överleva projekttiden 9
Ekonomi 9
Avslutande reflektion 10

Inledning

Projektet NoA startade den 1 september 2007 och pågick till den 31 augusti 2009. Projektet togs fram av SMU och övertogs sedan av equmenia den 1 september 2008.

Projektledare har under hela projekttiden varit Ove Sommar, som var Nationell sekreterare på SMU och sedan Utvecklingskoordinator på equmenia. Ola Rikner har, i egenskap av Utbildningssekreterare på SMU och Utbildningskoordinator på equmenia, haft ansvar för framtagandet av NoA-konceptet och genomfört de flesta processledarutbildningarna. Både Ola och Ove har även varit ute i föreningar och hållit i lokala samlingar. Karin Ahlgren, som var informatör på SMU, och Emma Gunnarsson, som är informatör på equmenia har arbetat med kommunikationsplan och framtagandet av informationsmaterial.

Till stöd för projektet har det funnits en referensgrupp bestående av Mikael Premberg, Nykterhetsrörelsens Scoutförbund, John Lidén, ledamot i SMU-styrelsen samt Ove och Ola.

Projektet finansierades genom stöd från Stiftelsen Ansvar för framtiden och en egeninsats från SMU respektive equmenia.

Bakgrund

Inom SMU och Missionskyrkan har alkohol inte varit ett så hett diskussionsämne eftersom det varit mer eller mindre självklart att inte dricka alkohol. Så är det inte längre överallt. För en del medlemmar är det fortfarande självklart att man inte använder alkohol, medan andra börjat konsumera det. Vi är ovana att tala om att man inom ledargruppen kan ha olika förhållningssätt till alkohol. Därför behöver vi lära oss att samtala om och reflektera över vårt förhållande till alkohol på ett konstruktivt sätt.

Under en längre tids samtal mellan de större scoutförbunden och Svenska Scoutrådet (SSR), planerades för ett gemensamt projekt om attityden till alkohol. I samband med detta gjordes en förstudie av Sven Nygren på Ledarinstitutet. Undersökningen gjordes på ett sådant sätt att det gick att särskilja svaren från de olika förbunden. Underlaget var ganska litet men studien visade ändå på stora skillnader i synen på alkohol inom SMU. Den visade också att ledarnas förhållande till alkohol är otroligt viktigt för hur deltagarna formar sina värderingar – många gånger viktigare än föräldrarnas.

Tyvärr blev det gemensamma projektet inte verklighet eftersom de ansökningar om medel som gjordes, inte gick igenom. SMU hade ändå fått starka motiv att genomföra ett alkoholprojekt. Därför sökte SMU 600 000 kr för ett eget projekt från Stiftelsen Ansvar för framtiden och beviljades 300 000 kr under två år med start i september 2007.

Ytterligare ett motiv för projektet är att fler och fler kommuner börjat ställa krav på föreningar att de ska ha en egen alkoholpolicy för att få fullt ekonomiskt stöd.

Projektets syfte

Att hjälpa lokalföreningar och ledargrupper att reflektera över sitt förhållande till alkohol som förening, som ledare och som privatpersoner.

Att hjälpa lokalföreningar att ta fram sin egen alkoholpolicy.

Att ta fram ett certifieringsmaterial för föreningar som arbetat fram en policy. Detta för att tydliggöra föreningens lokaler och verksamhet som alkoholfri zon.

Inriktningsmål

Att barn och ungdomar under 18 år inte ska bruka alkohol.

Att de lokala SMU-ledarna får en genomreflekterad hållning och ger deltagarna god vägledning gällande alkohol.

Att ta fram och sprida koncept för att arbeta genomgripande med lokal alkoholpolicy

Att ta fram en märkning som visar att just denna SMU-förening arbetat med att ta fram en alkoholpolicy.

Att göra en översyn av befintliga utbildningsmaterial som används inom organisationen så att de är uppdaterade med forskning på området och heltäckande inom sina respektive sammanhang

Resultatmål

Ett material/koncept ställs samman till hjälp för bearbetning av frågan och till stöd för att formulera en policy.

Att utbilda personer som kan initiera arbetet och fungera som handledare för föreningar som vill bearbeta frågan och ta fram en policy.

Att alla SMU-föreningar som saknar förankrad alkoholpolicy ska beredas möjlighet att delta i regionala samlingar utifrån projektets syften.

Att 50 föreningar aktivt har arbetat med frågan i projektet, skickat in sin policy och mottagit certifieringsmaterialet.

Att dessa SMU-föreningar tydliggör sina lokaler och sin verksamhet som visar att det är en alkoholfri zon.

Att SMU:s utbildningsmaterial är uppdaterade och vid behov kompletterade med frågor om alkohol.

Att det finns en enkel dokumentation om lämpliga material och metoder som kan användas när man ska arbeta med frågan.

Målgrupper

De olika huvudspåren (se ovan) har delvis olika målgrupper. Det första och det andra spåret, reflektions- och policyarbete, riktar sig primärt till ungdomsråd och ledare. Det tredje spåret, tydliggörande av SMU-föreningens lokaler som alkoholfri zon, riktar sig till alla deltagare i SMU-aktiviteter samt tillfälliga besökare. Det fjärde spåret, uppdatering av SMU:s utbildningar, berör primärt utbildningsansvariga samt deltagare på respektive utbildning.

I slutändan är det dock SMU-ungdomarna och de värderingar dessa får genom sin delaktighet i SMU som är projektets övergripande fokus. Den yttersta målgruppen är alla SMU-deltagare.

Arbetssätt

Reflektions- och policyarbete

NoA har bjudit in till och genomfört regionala utbildningar för lokala ledare och anställda i församlingar och distrikt. Dessa samlingar har haft två syften som är länkade till varandra. Det ena är att hjälpa deltagarna att reflektera över sin syn på alkohol i relation till sitt ledar- eller förtroendeuppdrag, både individuellt och som grupp. Det andra är att ge deltagarna redskap för att ta fram en brett förankrad alkoholpolicy i sin lokala förening.

I bearbetningen är det viktigt att tydliggöra skillnader och likheter när det gäller det som ska gälla i föreningens verksamhet och vad som hör till den privata sfären.

Certifieringen av lokaler och verksamhet

SMU tog fram ett informationsmaterial med syfte att tydliggöra lokalföreningens lokaler som alkoholfri zon. Tanken var att föreningen skulle arbeta fram en policy och skicka in den till SMU/equmenia för att därefter få certifieringsmaterialet. Intresset för detta material har dock varit lågt. Dessutom har tiden från genomförd utbildning till policyarbete i den lokala föreningen varit längre än vad vi hade räknat med. Det tar tid att förankra och planera in nya arbeten i lokalföreningarna.

Uppdatering av utbildningsmaterial

Utbildningskoordinator, Ola Rikner, har gått igenom de största utbildningsmaterialen och uppdaterat/kompletterat dem med information och metoder som tas fram i arbetet med NoA.

Uppdateringen av equmenias utbildningar har skett parallellt med projektets övriga verksamhet och med tyngdpunkt på projektets senare del, för att få med lärdomarna från projektet in i uppdateringen av andra utbildningar.

Samarbetspartners

Inför projektet hade vi idéer på flera tänkbara samarbetspartners – Bilda, NSF, SBUF, MKU, Hela Människan, och Lidingö Folkhögskola. Det tätaste samarbetet har varit med NSF genom Mikael Prembergs aktiva deltagande i referensgruppen. Carin Häregård från IOGT-NTO har också varit behjälplig som referensperson i framtagandet av NoA-konceptet.

Den största NoA-utbildningen för 25 deltagare från Södra Vätterbygdens Folkhögskola (SVF) bekostades till viss del av Hela Människan i Östra Götaland. SVF har varit en mycket god samarbetspart i NoA-projektet. Vi har utbildat många elever på bibellinjen i NoA-konceptet.

Från Bilda har vi efterfrågat en lathund att lämna till de utbildade processledarna, så att de skulle kunna hålla sina samlingar inom ramen för Bilda. Detta har otroligt nog varit svårt att få fram och blev klart först emot slutet av projektet.

Projektorganisation

Projektägare	SMU-styrelsen (september 2007 till augusti 2008) equmeniastyrelsen (september 2008 till augusti 2009)
Styrgrupp	Ove Sommar, Ola Rikner och Göran Bondesson (Förbundssekreterare SMU/Generalsekreterare equmenia)
Projektgrupp	Ove Sommar och Ola Rikner
Referensgrupp	Ove Sommar, Ola Rikner, Mikael Premberg (NSF) och John Lidén (SMU-styrelsen)

Utvärdering och dokumentation

Hur projektet ska utvärderas avgörs av equmenias styrelse. I budgeten finns medel avsatta för utvärdering.

För dokumentationen av projektet ansvarar projektledaren.

Riskanalys

Följande risker (*kursiv* stil) såg vi innan projektet startat. Kommentarer följer i normal stil.

Storleksanpassning

Vi utgick från en budget på 600 000 kr fördelat på två år. Utfallet från Ansvar för framtiden blev hälften. En risk är att vi inte drar ner på projektet i motsvarande omfattning utan håller fast vid den ursprungliga storleken och gör ett för stort projekt i förhållande till våra medel.

Vi drog ner på det resultatmål som anger hur många föreningar som förväntas arbeta med alkohol och policy från 100 till 50 föreningar. Projektet har hållits inom de ekonomiska ramarna.

Lokal förankring

Vi ser ett behov av projektet i lokalföreningarna men det är inte säkert att de själva upplever detta behov. En risk är alltså att intresset för projektet är lågt. Detta balanseras i någon mån upp av att kommunerna i större utsträckning ställer krav på lokalföreningar att ha sin egen alkoholpolicy och att den ekonomiska drivkraften blir en skjuts åt projektet.

Denna oro visade sig vara befogad. Föreningarnas intresse har inte varit så stort som vi hade hoppats. Samtidigt har kommunernas krav kommit senare än vi hade bedömt. Detta har inte gynnat projektet. Samtidigt märker vi att fler och fler föreningar hör av sig med hänsyn till kommunernas ökade krav. Även om projektet är avslutat formellt, har vi nu en förberedelse och ett koncept att hjälpa föreningar att arbeta med dessa frågor på ett bra sätt, även fortsättningsvis.

Konkurrens om strategiska datum

Eftersom vi påverkas av både läsår och kyrkoår i SMU, finns en risk att många föreningar vill ha utbildning ungefär samma datum. Om vi försöker ta fram ett koncept som inte är beroende av en specifik utbildare, utan kan ledas av många olika personer, borde detta inte innebära något större problem.

Tyvärr har detta inte varit något problem. Det har snarare varit svårt att få till utbildningstillfällen i den utsträckning vi hade önskat.

Samarbetspartners

Om vi har för många samarbetspartners kan projektet bli tungrott och ineffektivt. Vi bör därför inrikta oss på en eller två nära samarbetspartners, även om vi kan samarbeta med fler parter i lösare konstellationer.

Vi har framförallt samarbetat med NSF, SVF och Hela Människan i Östra Götaland. Detta har varit mycket smidigt och funktionellt. Samarbetet har gjort projektet NoA betydligt bättre och effektivare.

NSF har bidragit med värdefull kunskap som dels höjt kvaliteten utbildningsmaterialet, dels hjälp oss att fatta bra beslut under projektets gång. Samarbetet med SVF har inneburit att vi kunnat utbilda många fler processledare än vad som annars hade varit möjligt. Hela Människan i Östra Götaland har inspirerat oss och bidragit till att genomföra ett mer omfattande och djuplodande utbildningstillfälle för 25 elever från SVF.

Vi har försökt samarbeta med ett antal av Svenska Missionskyrkans distrikt. Västra Götalands distrikt hakade på från första början och vi arrangerade en utbildning i Alingsås. Från övriga distrikt har vi inte upplevt någon större draghjälp. Man har sagt sig vara positiv till projektet men inte verkat satsa på att väcka frågan i någon större utsträckning.

Måluppfyllelse

Här följer en avstämning mot projektets mätbara mål, resultatmålen. Varje mål står i **fet stil** följt av en kommentar i normal stil.

Resultatmål

Ett material/koncept ställs samman till hjälp för bearbetning av frågan och till stöd för att formulera en policy.

Materialet har tagits fram av Ola Rikner, Utbildningskoordinator på equmenia, med stöd av projektledare, referensgrupp och Carin Häregård på IOGT-NTO. Materialet har uppdaterats, reviderats och utvidgats under projektets gång.

Att utbilda personer som kan initiera arbetet och fungera som handledare för föreningar som vill bearbeta frågan och ta fram en policy.

Drygt 70 processledare har utbildats som processledare för NoA-konceptet av Ola Rikner och Ove Sommar. Det är över förväntan!

Däremot har vi inte fått gehör i alla delar av landet vilket hade varit nödvändigt för att lyckas med den regionala spridningen. Alla utbildningstillfällen har varit i Östra Götaland, Västra Götaland och Mälardalen. Vi har erbjudit utbildningstillfällen i Övre Norrland, Mellansverige och Värmland men fått ställa in på grund av för få deltagare.

Att alla SMU-föreningar som saknar förankrad alkoholpolicy ska beredas möjlighet att delta i regionala samlingar utifrån projektets syften.

Alla föreningar inom equmenia har haft denna möjlighet. Flera nummer av medlemsinformationen har innehållit inbjudan att delta i utbildning och att få hjälp som förening att arbeta fram en policy. Alla föreningar som har hört av sig har fått hjälp.

Vi har också haft ett större jippo på Riksstämman 2008 där deltagare fick blåsa i alkomätare och delta i en tävling.

Att 50 föreningar aktivt har arbetat med frågan i projektet, skickat in sin policy och mottagit certifieringsmaterialet.

Detta mål är inte uppfyllt ännu. Vi har utbildat drygt 70 processledare men alla har inte lyckats driva processen i sin förening. I några fall handlar det om att processledaren själv inte driver frågan, i andra fall om att föreningen inte prioriterar frågan.

Det har också att göra med att processen tar lite längre tid än vi hade förutsett. Flera av de processledare som hört av sig berättar att man försökt föra upp frågan på dagordningen under lång tid och först efter flera månader lyckats boka in datum för NoA-samlingar i sin förening.

Vid equmenias Riksstämma 2009 antogs en alkoholpolicy där equmenia uppmanar alla sina föreningar att formulera en alkoholpolicy. Detta är ett resultat av NoA och effekterna av equmenias policy sträcker sig längre än NoA:s projekttid.

Att dessa SMU-föreningar tydliggör sina lokaler och sin verksamhet som visar att det är en alkoholfri zon.

Intresset för detta märkningsmaterial har varit obefintligt. Man har nog inte riktigt förstått vad man ska ha det till. Efter att processledaren fått sin utbildning har känslan varit att man äger bollen. Det har inte skett så mycket återrapportering från processledarna utan vi har fått jaga information om hur det har gått.

Att SMU:s utbildningsmaterial är uppdaterade och vid behov kompletterade med frågor om alkohol.

Ska'Ut är en omfattande scoutledarutbildning i flera steg som används av SMU:s distrikt i hela landet. Detta material har uppdaterats och nu ingår en del om arbete med alkohol- och policyfrågor.

Alla som har gått Ettårsprogrammet sedan starten av NoA-projektet har fått processledarutbildning på konceptet. Vi har också utbildat många av SVF:s bibelstudenter.

Att det finns en enkel dokumentation om lämpliga material och metoder som kan användas när man ska arbeta med frågan.

NoA-materialet genomarbetades på nytt i slutet av projektet för att bli mer självinstruerande och därmed kunna användas självständigt av föreningar som vill arbeta med frågan. För frågor som inte omfattas av NoA-konceptet finns hänvisningar i materialet.

Ytterligare påverkan

Vi har arbetat med NoA-konceptet i personalgruppen på SMU:s rikskansli (innan övergången till equmenia). En konsekvens av detta var att personalresor och andra arrangemang blev helt fria från alkohol, vilket inte varit en självklarhet tidigare. Det innebar också att personalen fick bearbeta sitt förhållningssätt till alkohol, både individuellt och som arbetsgemenskap.

Hur projektets intention kan överleva projekttiden

I equmenias katalog över erbjudanden till föreningar och medlemmar finns numera rubriken *Säkerhet*, där en av underrubrikerna är *Alkohol – ledarskap och alkoholpolicy*. Detta är en direkt effekt av projektet NoA.

Det material som arbetats fram genom projektet omarbetas och trycks upp i en mer självinstruerande version. Intresserade föreningar får materialet gratis skickat till sig alternativt ett besök från någon i personalen om de önskar att vi håller i samlingarna.

equmenia har tagit fram en egen alkoholpolicy för den egna organisationen. Den är starkt påverkad av arbetet med NoA. Det har också blivit tydligare vad som gäller i fråga om alkohol vid exempelvis personalresor.

Genom samarbetet i projektet har equmenia stärkt sin relation till nykterhetsrörelsen och särskilt NSF.

SMU:s verksamhet och personal övertogs av equmenia i september 2007. Detta är en ny arbetsgemenskap, som i dagarna också fick ny ledning. Därför skulle det vara värdefullt att arbeta med NoA-konceptet i det nya kollegiet.

Ekonomi

Då intresset från föreningarna för projektet varit mindre än väntat har projektet inte behövt ta hela de från stiftelsens anslagna medlen i anspråk. Totalt har 136 722,94 kr av beviljade medel använts. equmenias egeninsats uppgår då till 25 000,00 kr.

Bland de övriga intäkterna märks dels en gåva från en lokalförening där projektet genomförts, dels ett anslag från Hela Människan Östra Götaland avsett för att finansiera ett enskilt kurstillfälle där 25 folkhögskoleelever utbildades. Vid det tillfället betalade folkhögskolan också en kursavgift.

När det gäller den budgeterade materialkostnaden har certifieringsmaterialet inte slagit an på det sätt vi hoppats. Här ryms därför framför allt ett självinstruerande NoA-material som tagits fram som komplement och för att förlänga projektets påverkan i equmenia.

Personalkostnaderna har redovisats enligt den schablon som används vid ansökan om statsbidrag för ungdomsorganisationer; modellen är sedan tidigare granskad av vår auktoriserade revisor och siffrorna för 2007/08 ingick i det bokslut som SMU lade fram i våras. Verksamhetsåret 2008/09 kommer granskas av revisor under hösten.

Posten Övrigt rymmer bland annat resor och material vid möten och utbildningar, samt lokalhyra vid de aktiviteter som anordnats.

Efter anmodan från Stiftelsen Ansvar för Framtiden och på instruktion om vart och hur pengarna skall överföras, kommer återstående utbetalat bidrag om 163 277,06 kr återbetalas till stiftelsen.

Avslutande reflektion

Projektet NoA har behövts. Det är uppenbart att uppfattningarna går brett isär vad som är ett rimligt förhållningssätt till alkohol för den som är ledare i en lokalförening inom equmenia. Detta visar sig både i förstudien och i möten med människor i föreningarna under projektets gång.

equmenia är släkt med nykterhetsrörelsen men det är inte längre självklart att man som lokal ledare väljer att vara absolutist. Därför har vi behövt hitta vägar för bra samtal mot ett hållbart förhållningssätt till den mångfald vi nu består av.

Arbetet med NoA har ökat medvetenheten om att detta är en fråga vi behöver hantera. Projektet har också bidragit till ökad öppenhet att ta upp ämnet och för den enskilde att redovisa sin syn. Vår upplevelse är att ledare i många föreningar fått ökad förståelse för varandras förhållningssätt.

Men NoA-projektets effekter stannar inte inom föreningen. Kombinationen mellan NoA och Trygga möten[1] ökar både föreningens trovärdighet och handlingskraft i svåra frågor. När vi själva lyft på locket och står för våra ställningstaganden, har vi lättare att agera i frågor som rör alkohol.

Intresset från föreningarna har varit svalt. Arbetet är inte avslutat. Vi har bra redskap för att möta föreningarna vartefter de är mottagliga för frågan och equmenia kommer att fortsätta jobba med NoA:s kärnfrågor även efter projektets slut.

Stockholm 2009-09-24

Ove Sommar
Utvecklingskoordinator, equmenia

[1] Trygga möten handlar om att förebygga övergrepp och maktmissbruk i föreningen.